

Beschouwing Kadernota 2025

Voorzitter, aanwezigen en kijkers thuis.

De kadernota begint met een inleiding en daar willen wij ook mee beginnen. Vandaag stelt de raad kaders vast voor plannen die de komende jaren uitgevoerd zouden moeten worden. Mooie toekomstplannen op papier om ervoor te zorgen dat het fijn wonen, leven en werken blijft in onze gemeente. Maar door gebrek aan capaciteit houden we geld over en worden sommige plannen vooralsnog niet uitgevoerd.

Het college deelt onze conclusie in de jaarverantwoording. Het is toch van de zotte dat we de benodigde capaciteit niet inhuren, zou je denken! Van de 4 miljoen die we overhouden is 1,2 miljoen te wijten aan capaciteitsgebrek. Hierdoor staan sommige dossiers stil. Dit is niet altijd slecht, maar de ervaring leert dat het vaak uitmondt in toegenomen kosten en tekortschietende budgetten.

- Denkt het college het komend jaar daadwerkelijk stappen te kunnen zetten in de plannen die in deze kadernota zijn opgenomen en hoe gaan jullie dat aanpakken?

De wethouder adviseert de raad nadrukkelijk 'niet met het overschot te gaan stunten' maar het is toch niet de bedoeling dat de raad op het geld gaat zitten terwijl er nog zoveel moet gebeuren.

AB wil meer blauw op straat (waar de gemeente niet over gaat). PGP wil meer groen op straat waar de gemeente wel aan kan werken. PGP wil de woningnood aangepakt zien en stelt voor het grondbeleid hiervoor in te zetten. PGP wil middelbaar onderwijs behouden en aantrekken, armoede bestrijden en een gemeenschapsvoorziening in Broekhem-Noord. Zo kunnen we nog wel even doorgaan. Wij doen niet aan stoeptegel politiek, maar kunnen het niet nalaten te vermelden dat de basaltstenen in het centrum er geruime tijd wel heel treurig bij liggen.

Maar nu naar de inhoud van de kadernota. Deze is zoals altijd duidelijk opgesteld, waarvoor dank. Wat ons betreft staat er een aantal zaken in die onze goedkeuring kunnen dragen, maar ook een aantal die onze wenkbrauwen doen fronsen.

Op pagina 6 lezen we dat de gemeente jaarlijks 150 evenementen vergund. Daarnaast vinden er 250 met meldingsplicht plaats en wordt kerststad doorontwikkeld. Voor dit alles is een coördinator grootschalige evenementen nodig ten bedrage van 33.000 euro per jaar.

- Op welke basis is dit in de kadernota opgenomen? Heeft de wethouder een glazen bol waarmee hij de afwegingen en besluiten van de raad aangaande het nieuwe evenementenbeleid kan voorspellen?

Ook wordt voorgesteld het college te mandateren een grootschalig evenement in 2028 ten bedrage van 195.000 euro binnen te halen. En dat allemaal terwijl de raad zich nog moet buigen over het nieuwe evenementenbeleid.

Het standpunt van de PGP is onveranderd duidelijk. Er moeten keuzes gemaakt worden willen we economie, leefbaarheid en natuur daadwerkelijk beter in balans brengen.

Op pagina 8 wordt de structuurversterking Economie kort beschreven; het bloemenproject, nieuwe initiatieven economie, kunst en cultuur en leegstand zijn hier onder andere in opgenomen. Mooi allemaal, maar wij missen het behoud en aantrekken van middelbaar onderwijs hierin.

- Waarom is behoud en aantrekken middelbaar onderwijs hier niet in opgenomen?

Het aanpakken van leegstand is van groot belang.

- Hoe denkt het college de leegstand aan te gaan pakken?

Nu we het toch over de aanpak van leegstand hebben; wethouder Kleijnen zegt altijd: 'een broedende kip moet je niet storen' maar de kippen broeden al heel lang en nog steeds geen kuikens. Vandaar dat wij de knuppel in het hoenderhok gooien en de volgende vraag aan het college stellen:

- Is het college bereid leegstaande gebouwen op te kopen en deze panden, of de vrijgekomen grond na sloop, in te zetten voor realisatie van betaalbare huurwoningen en/of betaalbare huurruimtes voor ondernemers?

En nee, wethouder financiën, dit is geen stunt maar een serieuze vraag gezien de uitdagingen die we hebben.

Op pagina 10 wordt geschreven over het voormalige Hanos terrein en onderzoeken.

- Wanneer kunnen we de uitkomst van al deze onderzoeken verwachten zodat de diverse mogelijke invullingen van dit perceel inzichtelijk zijn?

Ook wordt er kort ingegaan op de reservering uitvoering Valkenburg-West. Tijdens de presentatie werd duidelijk dat de kwartiermakers mooie plannen hadden waar het college blijkbaar anders over dacht.

- Is dat de reden dat er maar niks lijkt te gebeuren in West of zijn hier andere redenen voor?

De structurele stelpost van 120.000 euro kan voor de jaren 2025-2026 vrijvallen ten gunste van het begrotingsresultaat in het desbetreffende jaar. De verwachting is dat de investeringen m.b.t. de uitvoering op zijn vroegst in 2027 starten!! Tjonge is hierop onze reactie. Valkenburg-West lijkt niet de nodige prioriteit te krijgen die het verdient.

In de antwoorden van de technische vragen kunnen we lezen dat de vacature projectleider helaas nog niet ingevuld is;

- Wanneer denkt het college deze vacature ingevuld te krijgen?

Verder kunnen we in de beantwoording van de technische vragen lezen dat met Wyckerveste gesproken is en er toegang verleend wordt via de aangelegde toegangsweg aan de voorzijde.

Toch bereiken ons nog steeds geluiden dat de brug niet gebruikt wordt voor het aanvoeren van goederen en dat de brug sowieso niet gebruikt wordt door zwaar vrachtverkeer omdat de brug hiervoor niet geschikt zou zijn.

- Hoe gaat de gemeente erop toezien dat deze dure brug goed gebruikt gaat worden en de Plenkertstraat ontzien wordt van verkeersoverlast?

Zoals gezegd hebben we genoeg visies maar laat de uitvoering te wensen over. Voor de kernen was volgens het college geen visie nodig; dat wordt allemaal meegenomen in de omgevingsvisie met het gevolg dat ook daar weinig gebeurt. In Schin op Geul is duidelijk dat direct aanwonenden niet echt blij zijn hoe uitvoering gegeven gaat worden aan de herinrichting wat betreft de parkeerruimte. In Houthem kunnen ze straks weliswaar gebruik gaan maken van het kleinschalig ov-overstappunt maar laat de vergroening van het Sint Gerlachplein nog de nodige tijd op zich wachten

Op pagina 12 kunnen we lezen dat voorgesorteerd wordt op het nog vast te stellen cultuurbeleid waar wij overigens heel blij mee zijn. We hebben echter wel bedenkingen over het aanstellen van een cultuurcoach die drie jaar lang het culturele veld gaat aanjagen.

- Kan de wethouder toelichten wat onder het aanjagen van het culturele veld wordt verstaan?

Ook wordt de bodem van het tenniscomplex Berg onderzocht. Het duurt wel erg lang allemaal.

- Wanneer denkt het college de raad een voorstel voor mogelijke verwerving van de grond voor te kunnen leggen?

Op pagina 14 wordt een budget gevraagd van 40.000 euro voor het realiseren van een onderwijs laboratorium. Fijn!

- Kunnen we hieruit concluderen dat Yuverta in de Polfermolen gehuisvest blijft?

Over de Polfermolen gesproken. Er wordt een onderzoek uitgevoerd of het gebouw een "Sociaal-culturele hotspot" gaat worden.

- Hoe zijn de gesprekken met de huidige gebruikers en beoogde partijen tot nu toe verlopen?

We hebben inmiddels ook het verslag gelezen van het team dat aan de lat staat om de Polfermolen 'nieuw leven in te blazen'.

- Is het college bereid hier gezamenlijk in op te trekken en de ondersteuning te bieden die nodig is?

Wat het sociaal domein betreft. Na een zeer moeizame start in 2022 en 2023, lijkt de wethouder nu op stoom te zijn gekomen. Wij zijn blij met verschillende initiatieven die het afgelopen jaar uitgerold zijn. Denk aan de start van de jongerenontmoetingsplek in de Polfermolen en de aandacht voor een dementievriendelijke gemeente. Toch blijven we ontevreden en ongeduldig over een aantal zaken die al heel lang lopen.

Door wethouder Remy Meijers waren bijvoorbeeld afspraken gemaakt met Kledingbank Limburg om twee keer per jaar een kledinguitgifte in Valkenburg aan de Geul te houden. Door corona is dit uitgesteld en is er tot op heden geen enkel kledingstuk uitgedeeld. De huidige wethouder heeft samenwerking gezocht met Ruggesteun in Meerssen, een goede zet, maar ook nu komt er weer een onderzoek naar de behoefte. Meten is weten, maar is dit nu echt nodig?

- Waarom wordt dit onderzoek pas eind 2025 gestart?
- En als de resultaten begin 2026 verwacht worden, wanneer denkt de wethouder dat de kledinguitgifte een feit is?

Dit klinkt als 4 jaar stilstand. Hetzelfde geldt voor het mogelijk maken voor mensen met een kleine beurs om deel te kunnen nemen aan cultuur en sport. Al jaren roepen wij dat de 100 euro van de participatieregeling te weinig is. Voor onze inwoners met een kleine portemonnee, maar ook voor onze verenigingen die staan te springen voor nieuwe actieve leden zou een betere regeling een win-win situatie zijn. We moesten bijna op ons knieën om dit in juli 2024 mee te laten nemen in een onderzoek naar bestaande regelingen. Afgelopen week bleek ons voorstel heel veel te kunnen helpen, geen verrassing voor ons, maar we zijn ondertussen wel weer een jaar verder!

Wij zien de uitwerking van het Volwassenfonds voor Sport en Cultuur dan ook graag tegemoet in de eerstvolgende commissievergadering Sociaal Domein van 15 september.

Wij zijn heel blij met het aansluiten bij de voorzieningenwijzer. (Voor de kijkers thuis, dit is een website waarop iedereen kan testen of er recht is op bepaalde toelagen, zowel landelijke als gemeentelijke). Lukt het niet alleen, dan staat een groep vrijwilligers klaar om te helpen. In onze gemeente kunnen mensen met een laag inkomen gratis gebruik gaan maken van Arriva. De mensen met een bijstandsuitkering zijn daar persoonlijk over geïnformeerd.

- Suggestie: Zou de arriva minimapas ook kunnen worden toegevoegd aan de voorzieningenwijzer zodat een bredere doelgroep hierover geïnformeerd wordt?

Wat duurzaamheid betreft zijn we blij met de mogelijkheden die geboden worden voor huiseigenaren zoals de subsidie voor regenwater afkoppeling, de korting op het energiebespaarplan en de verduurzamingslening.

We waarderen dat er geluisterd is naar de klachten die wij gedeeld hebben over de tekortkomingen van de ontzorgers en dat huiseigenaren nu ook gebruik kunnen maken van de verduurzamingslening met eigen offerte.

Echter, wat PGP betreft zouden huurders van woningen en bedrijfspanden dezelfde mogelijkheden moeten hebben als eigenaren. Bij woningstichtingen is een en ander goed geregeld in prestatieafspraken maar als particuliere huurders willen verduurzamen moet een verhuurder daar mee instemmen en dat zorgt vaak voor spanningen.

- Kan de wethouder verhuurders informeren over de mogelijkheden die er zijn om hun panden te verduurzamen? Kunnen de verduurzaming opties bijvoorbeeld ook gebruikt worden door verhuurders van panden als ze niet woonachtig zijn op het adres?

De raad wordt gevraagd zich uit te spreken over het in stand houden van het begrotingskader 'nieuw voor oud' of dit kader te heroverwegen. De VVD fractie stelde hier een technische vraag over: Wat zijn de risico's van het niet handhaven van dit principe? Het antwoord is op zijn zachtst gezegd verwarrend. Moeten wij hieruit concluderen dat als niet gekeken wordt naar het aantal beschikbare ambtenaren men op de werkvloer in de problemen komt?

- Betekent dit dat het college voorstelt om puur te kijken naar de beschikbare capaciteit voor extra werk?

De valkuil van dit voorstel zou kunnen zijn dat efficiënte vernieuwingen niet geïmplementeerd kunnen worden. We wachten het antwoord en een nadere toelichting van het college af alvorens hier een uitspraak over te doen.

Tot slot; 'na regen komt zonneschijn' een oud gezegde dat ondertussen een heel andere betekenis heeft gekregen: Zo kampen we of met wateroverlast of vallen de mussen van het dak door de hitte. Goed dat we, naast het waterplan, straks ook een hitteplan hebben in Valkenburg aan de Geul.

Tot zover in eerste termijn.

